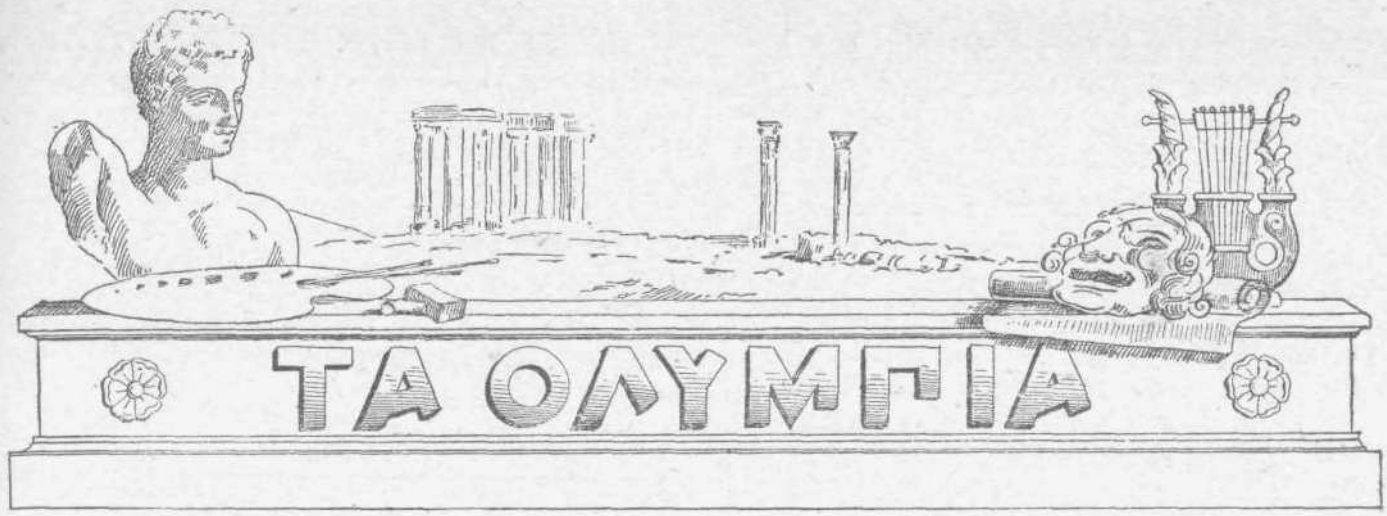

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΑΘΗΝΑΙ 10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1896 — 14 — ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΤΟ ΜΝΗΜΑ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

ΑΘΗΝΑΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ὑπὸ διπλοῦν στρῶμα πάγου ἐτάφησαν ἡ ἐφετεινὴ Ἀπόκρεως, τοῦ πάγου τοῦ φυσικοῦ ὡς ἐκ τῆς αἰφνιδίας καὶ κάπως ἀπροσδοκήτου ἐκτραχύνσεως τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ πάγου τοῦ ἠθικοῦ τῆς ἀδιαφορίας καὶ τῆς ἀπογοητεύσεως. Ὑπὸ τὸν πνέοντα παγετῶδη βορρᾶν ἡ τελευταία Κυριακὴ παρῆλε σχεδὸν ἀπαρατήρητος, εὐγνωμοσύνην δὲ ὀφείλομεν εἰς τὴν κακοκαιρίαν, διότι μᾶς ἀπήλλαξεν ἀπὸ τὰ ἀηδέστατα τῶν ὁρόμων θεάματα εἰς τὰ ὁποῖα ἐξέπεσεν ἡ ἄλλοτε τόσον φαιδρὰ καὶ εὔχαρις καὶ εὐφυὴς ἀθηναϊκὴ Ἀπόκρεως. Sic... transit! Μόνον εἰς τὰς οἰκίας ὑπῆρξε ζωηρότης καὶ ὅσοι ἐπρόρθασαν νὰ διασκεδάσουν εἰς αὐτὰς ἦσαν τυχηροί. Διότι τὴν ἐπομένην ὁ καιρὸς ὑπῆρξεν ἔτι ἀπηνέστερος· ὁ ἄνεμος ἔπνεε λυσσώδης, τὸ ψῦχος ἦτο ὁριμύτατον, πυκνόταται δὲ αἱ νιφάδες τῆς χιόνος ἐστροβιλίζοντο εἰς τὸν ἀέρα, ἐνῷ νέα στρώματα χιόνος ἐστιβάζοντο ἐπὶ τῶν ἀττικῶν ὀρέων. Τοιουτοτρόπως ἐματαιώθη ἐξ ὁλοκλήρου ἡ λαϊκὴ ἑορτὴ τῶν Κουλουβάρων, ἑορτὴ γνησίως ἑλληνική, ἥτις εἰς ἄλλους χρόνους, παρῳχημένους καὶ εὐτυχεστέρους ἀπέκτα χρειάν τινα ἐθνικῆς πανηγύρεως.

Δυστυχῶς ἡ ἐπὶ τὰ χείρω τοῦ καιροῦ τροπὴ, ὅσῳ παροδικὴ καὶ ἂν ἦτο, ἐπέδρασεν ὀλεθρίως ἐπὶ τῆς δημοσίας ὑγείας, καὶ εἰς τὸν ἀρκετὰ ἤδη μακρὸν κατάλογον τῶν θυμάτων τῆς ἐκτάκτου κακοκαιρίας καὶ θνησιμότητος προσετέθησαν καὶ νέα ὀνόματα. Ἐπισημότατον αὐτῶν εἶνε τὸ τοῦ Ἀνδρέου Αὐγερινοῦ, βουλευτοῦ Ἠλείας, ἀρχαίου καὶ διακεκριμένου πολιτευτοῦ, χρηματίσαντος πολλάκις ὑπουργοῦ καὶ προέδρου τῆς Βουλῆς, οὗ ἡ κηδεία ἐγένετο δημοσίᾳ δαπάνῃ. Ὀφείλομεν πρὸς τούτοις νὰ σημειώσωμεν τὸν θάνατον τοῦ συνταγματάρχου Χρήστου Κατσικογιάννη, ἀρχηγοῦ τοῦ ἐν Λαρίσσῃ 1ου ἀρχηγείου τοῦ στρατοῦ, ἑνὸς ἐκ τῶν ἀρίστων ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, τοῦ δημάρχου Λαρίσσης Ἀχ. Δογιωτάτου. Ἐν γένει ὑπὸ τὴν ἐπῳὶν τῆς θνησιμότητος τὸ ἀρξάμενον ἔτος ὑπῆρξε λίαν δυσείωνον, μέχρι τοῦδε τὴν ἑλληνικὴν πολλῶν ἐγκρίτων αὐτῆς καὶ ἀγαπητῶν μελῶν.

Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Αὐγερινοῦ ἐχήρευσεν ἄλλη μία βουλευτικὴ ἕδρα καὶ διετάχθησαν ἐπαναληπτικαὶ ἐκλογαί. Ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης ἐπανελήφθησαν αἱ καὶ πρὶν κυκλοφορήσασαι φῆμαι περὶ ἐνδεχομένης ὑποψηφιότητος τοῦ κ. Τρικούπη εἰς Μεσολόγγιον, παρειτουμένου τοῦ νῦν βουλευτοῦ κ. Γουλιμῆ. Ἀλλὰ καὶ πάλιν αἱ φῆμαι αὗται ἐξελέγχθησαν ἀνυπόστατοι, ὡς ἦσαν εὐτυχῶς ἀνυπόστατοι ἀντικρυς καὶ μυθώδεις ἄλλαι φῆμαι κυκλοφορήσασαι, κατὰ τὰς ὑπείας ἠγέρθησαν ἀμφιβολίαι περὶ τοῦ φυσικοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Γερμανοῦ καὶ τὰς ὁποίας ἀναφέρομεν μόνον ἐκ χρονογραφικοῦ καθήκοντος, διότι ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ δὲν ἀπηξίωσε νὰ τὰς λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ ἐνεργήσῃ ἀνακρίσεις, ἐξ ὧν ἀπεδείχθη τὸ ἀβάσιμον αὐτῶν.

Ἐν τῇ Βουλῇ αἱ ἐργασίαι προχωροῦσι νωθρῶς καὶ μόνον τὰ δύο δωδεκατημόρια τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐψηφίσθησαν μέχρι τοῦδε. Κατ' αὐτὰς δὲ ἐπανελήφθησαν καὶ αἱ ἐργασίαι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, συμπληρώθεισης διὰ τῆς προσλήψεως τοῦ ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν καὶ πρόκειται νῦν νὰ τεθῇ ἐπὶ τάπητος τὸ ζήτημα τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Μητροπολίτου. Ὡς πιθανώτεροι ὑποψήφιοι φέρονται κατὰ πρῶτον λόγον ὁ νῦν ἀρχιεπίσκοπος Κορινθίας κ. Σωκράτης Κολιάτσος, καὶ οἱ ἀρχιεπίσκοποι Ἀργολίδος, Μαντινείας καὶ Σύρου. Ἄδηλον ἂν θὰ παρουσιασθῶσι καὶ ἕτεροι καθὼς καὶ τίνα θὰ προτιμήσῃ ἡ κυβερνητικὴ εὔνοια.

Ἐνδόσῳ προσεγγίζει ἡ ἐποχὴ ἡ προσοχὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ ἀρχίζει νὰ τρέπηται ζωηρότερον πρὸς τοὺς προσεχεῖς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας. Αἱ ἐργασίαι ἐπισπεύδονται πυρετωδῶς καὶ τὸ ἔργον ἐν γένει τῆς προπαρασκευῆς διεξάγεται δραστηρίως καιρὸς δὲ εἶνε καὶ ἡ κυβέρνησις καὶ ὁ δῆμος τῆς πρωτευούσης νὰ ἀποφασίσωσι περὶ τῆς συμμετοχῆς αὐτῶν ἰδίως καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν διακόσμησιν τῆς πόλεως, ἥτις πολλῶν ἔχει ἀνάγκην, ὅπως φανῇ εὐπρόσωπος εἰς τοὺς προσελευσομένους πολυαρίθμους ξένους.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

ΑΠΟΚΡΗΑ ΤΩΝ ΧΩΡΙΚΩΝ

Δὲν εἰξεύρω διὰ ποίαν αἰτίαν ἡ ἀπειλουμένη παράστασις τῆς Ἀντιγόνης ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην μου τὰς καραβαλικὰς σκηνὰς μὲ τὸ τραγικὸν ὕφος, τὸ ὁποῖον λαμβάνουν εἰς μίαν τῶν γωνιῶν τῆς Κεφαλληνίας, εἰς τὴν ἱστορικὴν Σάμην.

Καὶ δὲν εὑρίσκω εἰς τὰς δύο αὐτὰς περιστάσεις τὴν ἐλαχίστην ἐγκληματικὴν ἀναλογίαν. Ἡ πρᾶξις τοῦ κ. Μιστριώτου, μεθ' ὅλην τὴν εἰς βρασμὸν ὑπερβάλλοντος πρὸς τὴν ἀρχαιότητα ἐνθουσιασμοῦ σύλληψίν της, ἐνέχει ὅλα τὰ στοιχεῖα διπλῆς δολοφονικῆς ἀποπείρας κατά τε τοῦ δράματος τούτου τοῦ Σοφοκλέους καὶ κατὰ τοῦ γούστου τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς γενεᾶς. Μὲ μίαν ἐπὶ πλέον ἐπιβαρυντικὴν περίπτωσιν ὅτι ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος τῆς ἐκτελέσεώς της θὰ διεγείρῃ τὴν διεθνῆ περιέργειαν καὶ κατάκρισιν. Τοὐναντίον αἱ καραβαλλικαὶ παραστάσεις τῆς Σάμης μεθ' ὅλην τὴν τραγικὴν των σεβαρότητα, εἶναι ἁπλῆ ἄνευ ἀξιώσεων παιδιά. ἀναιροῦσα μὲν τὴν σημασίαν τῆς εὐθύμου Ἀποκρηᾶς, ἔχουσα ὅμως ὑπὲρ ἑαυτῆς τὸ ἰσχυρὸν καὶ ἀποκλεῖον τὸ ἀξιοκατάκριτον τῆς πράξεως ἐπιχείρημα, ὅτι αὕτη κατάγεται ἐξ ἐθίμου ἀρχαίου.

Ὁπωσδήποτε ἀπόκρεως ὑπὸ τύπον μετανοούσης Μαγδαληνῆς ἔχει πολλὴν ὡς πρὸς τὸ ἀπροσδιόνυσον τὴν συγγένειαν μὲ Ἀντιγόνην ὑπὸ μορφὴν Τρελλοκατερίνας.

* *

Ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς Κεφαλληνίας, εἰς τὸν μυχὸν εὐρυχώρου κόλπου, οὗτινος τὸν φυσικὸν κυματοθραύστην ἀποτελεῖ ἡ εὐδείελος νῆσος τοῦ Ὀδυσσέως, ἠγείρετο ἄλλοτε πλούσιον καὶ ἠρωϊκὸν βασίλειον. ἡ καθ' Ὅμηρον παιπαλόεσσα Σαμη, μία τῶν σημαντικωτέρων πολιτειῶν τῆς τετραπόλεως νήσου. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο ἀκόμη σώζονται τὰ ἐρείπεια τοῦ προϊστορικοῦ αὐτοῦ Κράτους, μακρὰ δὲ τμήματα πελασγικῶν τειχῶν μαρτυροῦν ὅτι ὀχυρῶς περιεκλείετο ἄλλοτε ἡ εὐρεῖα περιοχή του, τὴν ὁποίαν πλαισιοῦν τ' ἀμφιθεατρικῶς ὑψούμενα κύκλω βουνά της. Ἐπὶ τῶν κλιτύων αὐτῶν, αἵτινες ἀπολήγουν εἰς εὔφορον καὶ πολύπλεθρον πεδιάδα, διασκορπισθέντα κατὰ συνοικισμούς, ἐπηξαν εἰς ἀποκρύφους χαράδρας 14 χωρία τὰ λείψανα τῶν ἀρχαίων τῆς Σάμης οἰκιστῶν, ὅπως ἐξῆλθον ἐκ τῆς χοάνης τῶν αἰώνων, συνέπεια τῶν ἐκ τῶν διαφόρων μεταναστεύσεων γενομένων ἐπιμιξιῶν καὶ κατακτήσεων. Καὶ σήμερον μὲν διακρίνει κανεὶς εἰς τὴν ὀνομασίαν πολλῶν θέσεων καὶ οἰκογενειῶν καὶ χωρίων καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ λεξιλόγιον τῆς κοινῆς χρήσεως ἀναμφισβήτητα μνημεῖα ἀρχαίας ἑλληνικῆς καταγωγῆς εἰς τὸ σύνολον ὅμως τοῦ πληθυσμοῦ ἀπεστυπῶθη πλέον τῆς νέας ἐποχῆς ἡ σφραγὶς καὶ ἡ κοινωνία τῆς Σάμης δὲν διαφέρει σήμερον κατὰ τὴν χροιὰν τῶν ἄλλων τῆς νήσου κοινωνιῶν, ὅπως ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων τῆς τύχης περιπετειῶν τὰς ἐμόρφωσε τὸ ἐργαστήριον τῶν αἰώνων!

* *

Εἰς τὸ μέρος αὐτὸ ἡ Ἀπόκρεως δὲν παρουσιάζεται μὲ τὴν συνήθη τρελλὴν φυσιογνωμίαν της. Καὶ δὲν λείπουν, ἐνυπάρχει, οἱ χοροὶ καὶ τὰ συμπόσια, οἱ κῶμοι καὶ τὰ τραγούδια. Ἀλλ' ὑπ' ἣν ἰδιότητα τὴν ἐγνώρισε κανεὶς ἀλλαχοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν συναντήσῃ ποτὲ εἰς τὴν Σάμην.

Τὸ παιγνίδι τῆς Ἀποκρηᾶς εἶναι μία δραματικὴ παράστασις σεβαρά. Δὲν γνωρίζω ἂν τὸ ἔθιμον τοῦτο εἶναι παράδοσις ἀρχαϊκὴ ἢ λείψανον συνηθείας μεταφυτευθείσης ἐκεῖ ἀργότερον, ὅτε μεταξὺ τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως ἡ Ἑπτάνησος ἀπετέλεσε τὴν μισγάγκειαν, εἰς τὴν ὁποίαν κατεσταλάζον τὰ ρεύματα διαφόρων λαῶν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον γνωρίζω εἶναι ὅτι τὸ ἔθιμον τοῦτο — ὅπερ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς ὠχρὰ τῶν Διονυσίων ἀνάμνησις — πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων κρατεῖ.

Πέντε εἶναι τὰ μεγάλα χωρία τῆς Σάμης. Ἑνωρίς, πολλοὺς μῆνας προτοῦ ἐμφανισθῇ τὸ Τριῴδιον, προκαλεῖται μεταξὺ αὐτῶν συνεννόησις καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἀποφασίζεται ποῖον ἐξ αὐτῶν ἀποκλειστικῶς θ' ἀναλάβῃ τὴν μασκαράταν. Ἡ νεολαία τότε τοῦ χωρίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἔλαχεν ὁ κλῆρος αὐτός, ἑτοιμάζεται διὰ τὴν παράστασιν. Τὸ θέμα ταύτης, πάντοτε ἐρωτικὸν ἢ ἡρωϊκόν, λαμβάνεται ἐξ ἠθικοῦ τινος μυθιστορήματος καὶ μετασκευάζεται εἰς δρᾶμα ἐκ στίχων ὁμοιοκαταλήκτων, τοὺς ὁποίους συνηθέστερον μὲν σφυρηλατεῖ ὁ ἀπερίτεχνος κάλαμος κανενὸς διδασκάλου, σπανιώτερον δ' ἐξεργάζεται ἡ κακόζηλος μολυβδὶς χωρικοῦ ἡμιγεύστου τῆς ἀλφαβήτου. Ἐννοεῖται ὅτι προτοῦ τῆς ἐργασίας αὐτῆς εἶναι πάντοτε ἐν στιχόπλεκτον συνονθύλευμα διαφόρων, σκηνῶν, ἄνευ πολλάκις συνοχῆς καὶ ἑνότητος, πλῆρες δ' ἐνίοτε παραδοξολογημάτων καὶ ἀναχρονισμῶν.

Ὁ Ἐρωτόκριτος παρεῖχεν ἄλλοτε ἄφθονον τὴν τροφὴν εἰς τὴν φαντασίαν τῶν αὐτοχειροτονήτων τούτων δραματουργῶν. Ἡ ἀνιαρὰ ὅμως ἐπαναλῆψις τῆς αὐτῆς πάντοτε παραστάσεως ἐξώθησε τοὺς νεωτέρους εἰς τὴν ἄγραν θεμάτων κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκ τῆς ἀρματωλικῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος, βραδύτερον δὲ καὶ ἐκ τῆς δραματικῆς φιλολογίας τῶν ξένων.

Ὅταν τὸ δρᾶμα συναρμολογηθῇ. διανέμονται τὰ μέρη εἰς τὰ κατάλληλα πρόσωπα καὶ ἄρχεται ἡ κατ' οἶκον ἄσκησις. Μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς ἐν ἡμέρᾳ σχολῆς γίνονται αἱ γενικαὶ δοκιμαὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν πάντοτε τοῦ συγγραφέως καὶ ἐπιφέρονται αἱ ποθηταὶ διορθώσεις. Διότι σημειωτέον ὅτι ἕκαστος τῶν ὑποκριτῶν, ἐπὶ ἀπειλῇ ὑποχωρήσεως, ἀξιοῖ πάντοτε νὰ καλλιτερεύσῃ τὸ μέρος του.

* *

Εἶναι Κυριακὴ τῆς Τυροφάγου. Κατ' αὐτὴν συστηματικῶς γίνεται ἡ πρώτη δημοσία παράστασις τοῦ ἔργου. Ἡ πλατεῖα τοῦ χωρίου βρίθει κόσμου πολλοῦ. Ὅλοι οἱ κάτοικοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες νέοι καὶ γέροντες, μὲ τὰς καλλιτέρας ἐνδυμασίας των συρρέουν ἐκεῖ. Τί γραφικὸν θέαμα! Μία πολύμορφος καὶ μυριόχρωμος μάζα ἀνθρώπων ὡς καλλιτεχνικὸν πλαίσιον περιβάλλει πυκνὴ τὸ χορεῖον. Θὰ δοθῇ ἡ διαφημισθεῖσα παράστασις, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτυχία εἶναι ζήτημα φιλοτιμίας διὰ τὸ χωρίον των. Διὰ τοῦτο ὅλοι ἀνυπομονοῦν. Ὅλοι περίεργοι ἀναμένουν διὰ νὰ φέρουν τὰς παρατηρήσεις των καὶ νὰ κάμουν τὰ σχόλιά των. Πῶς ἄλλως! Τὴν ἐπιοῦσαν θὰ κατέλθουν εἰς τὴν πρωτεύουσαν — τὸν Αἰγιαλὸν — κ' ἐνώπιον τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν καὶ τοῦ πλήθοντος ἐξ ὅλων τῶν συνδημοτῶν των θεάτρου δὲν θέλουν ἡ ὑπόληψίς των νὰ ἐκτεθῇ εἰς τὸν περίγελων καὶ τὰ σκώμματα. Δι' αὐτὸ ἡ Κυριακὴ τῆς Τυροφάγου εἶναι ἡμέρα προδικασίας τοῦ ἔργου.

Ἀλλ' ὁ χρόνος παρέρχεται καὶ οἱ προσωπιδοφόροι δὲν ἐμφανίζονται! Ἡ ἀνυπομονησία των ἐκσπᾷ τότε εἰς ἀτελεύτητον χορόν, τὸν ὁποῖον ὑπὸ τὸν ἦχον τῆς ἀσκαύλου ρυθμίζει καλλίφωνος τραγουδιστὴς μὲ τὸ μονότονον ᾆσμά του. Πόσον ὁ χορὸς αὐτὸς τοὺς ἐνθουσιάζει! Ὅλοι οἱ δυναμενοι νὰ σύρουν τοὺς πόδας των, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀναμίξ, λαμβάνουν διαδοχικῶς μέρος. Καὶ ἀκούει κανεὶς τότε παρενθύρσους κραυγὰς καὶ βλέπει κορδακισμοὺς τεάνοικείους!

Ἀλλ' ἰδοὺ οἱ ὑποκριταί· κορυθαίολοι προσωπιδοφόροι ὑπὸ λόφον ταινιῶν καὶ θυσάνων καλύπτοντες τὴν πτωχήν, τὴν ἐξ ἁπλοῦ παρυφασμένου χιτῶνος ἀμφίεσίν των. Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο λογικὴ δὲν χωρεῖ. Ἕκαστος ἐνδύεται κατ' ἀρέσκειαν. Καὶ ἡ στολὴ αὕτη δὲν μεταβάλλεται εἴτε βασιλεῖς ὑποκρίσονται, εἴτε ληστὰς παριστάνουν. Ἕκαστος τὴν πλουτίζει κατὰ τὸ γοῦστο του. Διὰ τοῦτο πολλάκις ἁπλῆ στρατιώτου στολὴ ὑπερβάλλει κατὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τὴν περιβολὴν μεγιστᾶνος.

Ὅλοι τότε ὑποχωροῦν! Τὸ χορεῖον ἐγκαταλείπεται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἠθοποιῶν καὶ ἀπ' αὐτοῦ, ὡς ἀπὸ θεατρικῆς σκηνῆς, δίδεται ἡ παράστασις.

* *

Ἀλλ' ἔχει καὶ τὸ κωμικὸν μέρος της ἡ τοιαύτη Ἀπόκρεως! Τοῦ θιάσου τούτου ἕπεται πάντοτε κακομούτσουνος προσωπιδοφόρος — ὁ ἰατρὸς — ὅστις μετὰ τὸ τέλος τοῦ δράματος ἀπὸ προχείρου ὑψώματος ἀπαγγέλλει σατύρας δηκτικὰς μετ' ἀθυροστόμου βωμολοχίας. Τὸ ἔργον του περιορίζεται εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος συμβάντων εἰς τοὺς συνδημότας των δυστυχημάτων, ἤτοι εἰς τὰς κωμικὰς περιπετείας των, τὰς ἐκλογικὰς ἀποτυχίας των, καὶ τοὺς θανάτους τῶν ὑποζυγίων των, τῶν ὁποίων τὰ τεμάχια διανέμει χαριτολογῶν εἰς τοὺς συγγενεῖς τῶν κυρίων των. Ἀφοῦ ἐξωθήσῃ τὴν καυστικότητα τῶν ἀστείσμῶν του μέχρις ἀφορήτου ἐνίοτε ὀηκτικότητος ἀνοίγει τὸ βιβλίον του καὶ παρέχει συνταγὰς εἰς τοὺς παρεστῶτας. Τί τραβοῦν τότε οἱ χῆροι ἰδίως καὶ τὰ γεροντοκόριτσα. Εἰς τὴν σατυρὰν του οὐδεμία κατάστασις ἀνθρώπου εὑρίσκει ποτὲ χάριν, πᾶσαν δὲ λέξιν του καλύπτει παταγώδης ἔκρηξις γέλωτος. Καὶ γελοῦν ἐκ περιτροπῆς πάντες εἰς βάρος τῶν ὀνομαστὶ σατυριζομένων, οἵτινες μὲ τὰ μούτρα καταιβασμένα καὶ ὑπὸ τὰ σουρίγματα τῶν ἄλλων ὑποχωροῦν, μέχρις οὗ ἔλθῃ ἡ σειρὰ τῆς κοραϊδίας τούτων. Διότι ὅλοι θὰ περιλουσθῶσι μὲ τὸ ὀνομαστήριον τῆς γλώσσης του.

Μὲ τὴν τελευταίαν στροφὴν, διὰ τῆς ὁποίας εὔχεται εἰς τοὺς ἀκροατάς του νὰ μὴ ἐπιζήσουν τὸ ἐρχόμενον ἔτος, δίδει τὸ σύνθη μαγενικοῦ χοροῦ, ὅστις παρατείνεται μέχρι τῆς νυκτος!

* *

Δὲν στερεῖται ὅμως καὶ τοῦ πρακτικοῦ της σκοποῦ ἡ διασκέδασις αὕτη. Ὁ κ. Μιστριώτης διὰ τῆς διακωμῳδήσεως τῆς Ἀντιγόνης θὰ γίνῃ καὶ ἀφορμὴ τῆς δαπάνης πολλῶν χιλιάδων δραχμῶν. Ἀλλ' οἱ πρακτικοὶ χωρικοὶ τῆς Σάμης οὐδὲ λεπτὸν ζημιόνονται. Εἰς τὸν χορὸν, ὅστις χρησιμεύει ὡς κατακλεὶς τῆς διασκεδάσεως λαμβάνουν κατὰ συνήθειαν μετὰ τῶν ἠθοποιῶν μέρος καὶ πολλοὶ τῶν θεατῶν. Οὗτοι μετὰ μίαν στροφὴν ἀποσύρονται ἀφοῦ κατ' ἔθος καταθέσουν τὸν ὀβολόν των εἰς τὸν κατὰ τὸ κέντρον τοῦ χορείου ἐκτεθειμένον δίσκον. Τοιουτοτρόπως οὐ μόνον καλύπτονται τὰ ἔξοδα τῆς διασκεδάσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ περισσεύματος παρασκευάζεται πολυτελὲς συμπόσιον, ὅπερ διαρκεῖ ἐν μέσῳ ᾀσμάτων καὶ πυροβολισμῶν καθ' ὅλην τὴν νύκτα.

ΜΙΛΤΩΣ

ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ

Τί εἶναι ἡ ἀνάμνησις; Ἄστρο ἀγαπημένο
Ποῦ ἄφησε 'ς τὴ Δύσι του σημάδι χρυσωμένο.
Εἶναι λουλούδ' ἀθάνατο, ποῦ 'ς τὴ καρδιὰ φυτρώνει.
Εἶναι δροσούλα καὶ φυτιά, χαραῖς καὶ μαῦροι πόνοι,
Εἶν' εὐωδία τῆς ψυχῆς, σκοτάδι φωτισμένο.
Τριανταφυλλάκι χαρωπὸ καὶ κρῖνο χλωμιασμένο.
Ὁ,τι βαστᾷ ἡ πλάσις μας 'ς τὰ στήθη μας θὰ μένῃ
Τῆς εὐτυχίας χαραυγὴ καὶ δύσις ροδισμένη.
Καρδία χωρὶς ἀνάμνησι δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζήσῃ.
Σὰν λούλουδο 'ς τὴν ἐρημιά, θὰ μαραθῇ, θὰ σβύσῃ.
Ἀλλὰ καρδιὰ ποῦ ἠμπορεῖ, ποῦ ξέρει ν' ἀγαπήσῃ,
Ξεύρει καὶ τὴν ἀνάμνησι αἰώνια νὰ κλείσῃ
Στὰ φλογισμένα φύλλα της, μ' αὐτὴν νὰ ξεψυχήσῃ
Αὐτὴ 'ς τὸ μνῆμα νὰ γενῇ κερὶ νὰ τὴν φωτίσῃ.

ΜΑΡΙΚΑ Κ. ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ.

ΠΕΡΙ

Ithyrhynchotherium Mitzopuli

nov. gen. nov. spec

ὑπὸ

ΘΕΟΔΩΡΟΥ Γ. ΣΚΟΥΦΟΥ

Τὰ σειρηνοειδῆ ἀκόμη καὶ σήμερον εἰς πλεῖστα ἀλλοδαπά τε καὶ ἡμεδαπὰ ζωολογικὰ διδακτικὰ βιβλία συγκατατάσσονται μετὰ τῶν φαλαινῶν καὶ δελφίνων εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ταξιν ὑπὸ τὴν διάκρισιν, ὅτι τὰ μὲ σειρηνοειδῆ εἰσὶ κητοειδῆ, φυτοφάγα, αἱ δὲ φάλαιναι καὶ οἱ δελφῖνες κητοειδῆ σαρκοφάγα. Ἡ τοιαύτη κατάταξις καὶ διαίρεσις τῶν τε ἰδίως κητοειδῶν καὶ τῶν σειρηνοειδῶν, ἥτις ἀπαιτεῖται εἰς τὴν αὐθεντίαν τοῦ πολλοῦ Cuvier, στηρίζεται ἐφ' ὅσον τοὐλάχιστον ἡμεῖς γνωρίζομεν μόνον ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν αὐτῶν γνωρισμάτων. Ἡ ἐξωτερικὴ αὕτη ὁμοιότης τῶν σειρηνοειδῶν πρὸς τὰ κητοειδῆ περιορίζεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀτρακτοειδῆ καὶ ἄκυψον αὐτῶν μορφήν, εἰς τὰς ἐμπροσθίας νηκτικὰς πτέρυγας τῶν μεταμορφωθέντων ἐμπροσθίων αὐτῶν ἄκρων, εἰς τὴν ἔλλειψιν τῶν ὀπισθίων ἄκρων καὶ εἰς τὸ ὁριζόντιον τοῦ οὐρείου αὐτῶν. Πλὴν πάντα ταῦτα τὰ ἐξωτερικὰ αὐτῶν κοινὰ γνωρίσματα ὀφείλονται οὐχὶ εἰς τὴν συγγένειαν τῶν σειρηνοειδῶν καὶ κητοειδῶν ἀλλ' εἰς τὸ μέσον εἰς ὃ ἀμφότερα βιοῦσιν, ἤτοι εἰς τὸ ὕδωρ. Ἐνῷ τοὐναντίον ἐκ τῆς συγκριτικῆς ἐξετάσεως τῶν ὀδόντων, τῶν ὀστῶν τῆς κεφαλῆς καὶ ἐν γένει τῆς ὅλης ἐσωτερικῆς τῶν σειρηνοειδῶν κατασκευῆς καθίσταται πρόδηλον, ὅτι ταῦτα μεγάλως συγγενεύουσι πρὸς τὰ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ζῶντα χηληφόρα (*Ungulata*) ἤτοι τὰ θηλαστικὰ πρωβοσκιδοειδῆ, περιττοδάκτυλα καὶ ἀρτιοδάκτυλα. Καὶ ὅτι ἡ μετατροπὴ τῶν σειρηνοειδῶν ἐκ χερσαίων εἰς ὑδρόβια ἔλαβε χώραν κατὰ τὸν μεσοζωικὸν αἰῶνα ἢ εἰδικώτερον κατὰ τὸν Neumayr κατὰ τὴν κρητιδικὴν διάπλασιν ἤτοι πρὸ πολλῶν ἑκατομμυρίων ἐτῶν. Ἡ δὲ ἐξωτερικῶς παρουσιαζομένη σήμερον διαφορὰ τῶν χληνηφόρων πρὸς τὰ σειρηνοειδῆ ὀφείλεται εἰς τὴν προσαρμογὴν τῶν τελευταίων πρὸς τὸ μέσον τῆς νέας αὐτῶν βιοτεύσεως ἤτοι τοῦ ὕδατος.

Ἡ καταπληκτικὴ ὁμοιότης καὶ συγγένεια τῶν χληνηφόρων πρὸς τὰ σειρηνοειδῆ, παρουσιαζεται μᾶλλον καταφανεστέρα μεταξὺ του ἀρχαιοτέρου τῶν ἀπολιθωμάτων *Prorastomus* καὶ τοῦ νῦν ζῶντος ἰνδικοῦ *Ταπίρου*. Δικαίως λοιπὸν πρὸ ἐτῶν ἤδη διισχυρίζονται οἱ ἄγγλοι φυσιοδίφαι Owen καὶ Flawer ὅτι τὰ ἀξιοπερίεργα σειρηνοειδῆ οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ μεταμορφωθέντα ἐκ τῆς ξηρᾶς εἰς τὴν θαλασσαν ὁπληφόρα ἢ χληφόρα ζῷα καὶ κατελλήλως πρὸς τὸ μέσον τῆς βιοτεύσεώς των προσαρμοσθέντα. Οὕτως ὥστε οἱ νεωτερίζοντες παλαιοζωολόγοι διαιροῦσι τὰ χληφόρα παντελῶς, τὸ οὐραῖον ἔχουσι ὁριζόντιον καὶ φέρουσι δύο θηλὰς ἐπὶ προεξεχόντων μαστῶν τοῦ στήθους. Τὰ ἀρχαιότερα τῶν ζώων τούτων (Prorastomus) ἐμφανίζονται κατὰ τὴν Ἠωκαινὸν διάπλασιν, ἡ κυρία ὅμως αὐτῶν ἀναπτυξις ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν Μειοκαινὸν διάπλασιν, ἤτοι ἐν ἑνὶ λόγῳ εἶνε ζῷα ζήσαντα κατὰ τὸν καινοζωικὸν αἰῶνα, ἐξακολουθοῦσι δὲ ἀκόμη καὶ σήμερον ζῶντα. Καθ' ὅσον καὶ ἀντιπροσώπους τούτων ἔχομεν ἤτοι τὸν Μανατὸν ὅστις ζῇ εἰς τὸν ἀτλαντικὸν ὠκεανόν, τὴν Ἀλκυόνην εἰς τὸν ἰνδικὸν ὠκεανόν, πρὸς δὲ καὶ τὴν Ρυτίναν ἥτις ἐν ἔτει 1749 πρὸ τῶν ἀκτῶν τῆς νήσου Bering καὶ τῆς Καμτσιάτκας ἀνεκαλύφθη εἰς μεγαλας ἀγέλας, ἀλλὰ ἐντὸς ὀλίγων δεκαετῶν ἐτῶν ὑπὸ τῶν ἁλιευτῶν αὐτῆς καθ' ὁλοκληρίαν ἐξηφανίσθη καὶ μόνον τὸ τελευταῖον αὐτῆς ἄτομον ἐθεάθη τὸ 1768. Ἔκτοτε μόνον ὡς ἡμιαπολίθωμα ἀνευρίσκεται ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Bering νήσου.

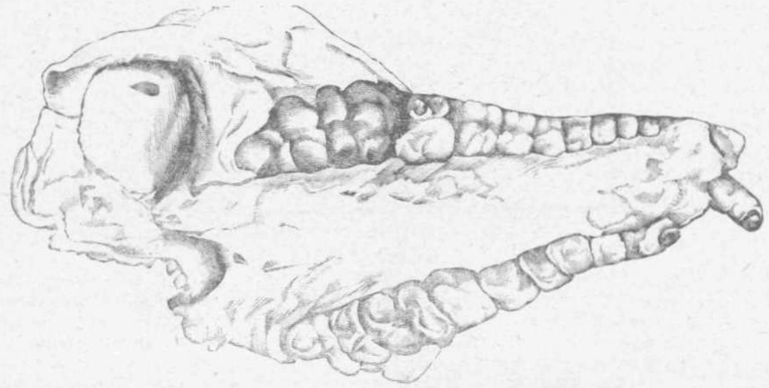

Κεφαλὴ τοῦ Ithyrhynchoterium Mitzopuli

Θεωμένη κατὰ μῆκος τῆς ἄνω ὀδοντοστοιχίας.

Βιοτεύουσι δὲ τὰ ζῷα ταῦτα εἴτε πρὸ ἀβαθῶν ἀκτῶν εἴτε περὶ τὰς ἐκβολὰς μεγάλων ποταμῶν, καὶ κόλπων, θερμῶν τόπων, τρεφόμενα ἀποκλειστικῶς ἐκ θαλασσίων φυτῶν καὶ χόρτων, ἅτινα εἰς ἀβαθῆ μέρη καὶ ὄχι μακρὰν τῶν ἀκτῶν φύονται καθὼς καὶ ἄλλα διάφορα ὑδρόβια φυτὰ ἐπίσης ἀβαθῶν ποταμῶν ἢ καὶ λιμνῶν. Εἰσὶν λοιπὸν τὰ μόνα θηλαστικὰ ὑδρόβια ζῷα ἅτινα κυθ' ὁλοκληρίαν ἐκ φυτῶν τρέφονται. Συχνὰ ἀνέρχονται μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλασσης ἵνα ἀναπνεύσωσιν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα. Ἐπίσης ἐξέρχονται καὶ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἀλλὰ σπανιώτερον, ὅπως προσηλιασθῶσι. Τὰ ὀστᾶ τῶν σειρηνοειδῶν στερεοῦνται ἐσωτερικῶν κοιλοτήτων καθὼς καὶ πόρων καὶ τοῦτο ὅπως τὸ σῶμα των ἔχῃ μέγα βάρος καὶ δυσκόλως μετακινεῖται ὑπὸ τῶν κυμάτων καὶ ρευμάτων κατὰ τὴν πλησίον τῶν ἀκτῶν βόσκησίν των.

Τὴν ἐκ χόρτων τροφὴν αὐτῶν ἐκριζώνουσι διὰ τῶν παχέων χειλέων καὶ κατα-

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

βρυθίζουσι διὰ μιᾶς καὶ κατὰ μεγάλας ποσότητας, ὅπως ὁ ἱπποπόταμος. Τὰ ἐκκρίματα τούτων προσομοιάζουσι κατά τε τὸ σχῆμα καὶ ὄψιν πρὸς τὴν βόειον κόπρον καὶ καλύπτουσι δι' αὐτῶν εἰς μεγάλας ἐκτάσεις τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος τῆς διαμονῆς των, ἐξ ὧν καὶ προδίδονται εἰς τοὺς ἁλιευτάς των.

Ὅπως δὲ ὅλα τὰ ἀδηφάγα δημιουργήματα τῆς φύσεως, οὕτω καὶ τὰ σειρηνοειδῆ ταξὺ των ἀμυνόμενα καὶ προστατευόμενα ἀπὸ κοινοῦ. Αἱ δὲ μητέρες φροντίζουσι περὶ τῶν ἰδίων τέκνων μετ' ἐξαιρετικῆς ἀγάπης καὶ προσοχῆς, πρὸς δὲ κατὰ τὴν θήλασιν φέρουσιν αὐτὰ ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐν ᾧ συγχρόνως κρατοῦσι ταῦτα διὰ τῆς μιᾶς τῶν πτερύγων των, ὅπως ἡ γυνὴ ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτῆς δι' ἑνὸς τῶν βραχιόνων τὸ τέκνον αὐτῆς.

Ἐν κινδύνῳ δὲ καὶ ὁσάκις αἰσθάνονται τοῦ ὑπὸ τῶν ἁλιέων καταδιώξεώς των. Εἰς τὴν καταδίωξιν ταύτην, ὡς γνωστόν, ὀφείλεται ἡ ἐντὸς ὀλίγων δεκαετῶν ἐντελὴς ἐκ τοῦ προσώπου τῆς γῆς ἐξαφανισις τοῦ γένους *Ρυτίνα*.

Χάριν τῶν πολλῶν ἀναγνωστῶν τῶν *Ὀλυμπίων* ἀναγκάζομαι νὰ περικόψω τὴν ὀστεολογικὴν περιγραφὴν τῶν σειρηνοειδῶν καὶ νὰ περιορισθῶ μόνον εἰς τὰ γενικὰ γνωρίσματα τῶν τριῶν μέχρι τοῦδε γνω-

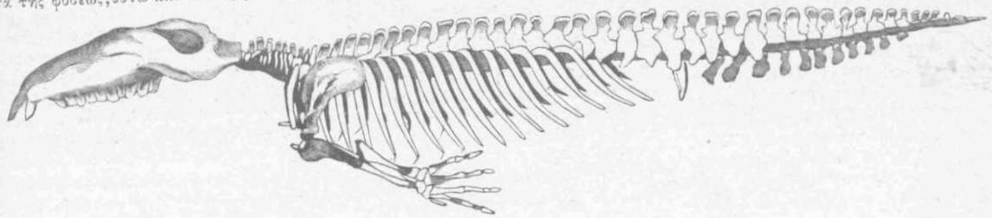

Σκελετὸς τοῦ Ithyrhynchotherium Mitzopuli

Συναρμολογηθεὶς κατὰ τὸν τύπον τοῦ Halitherium Schinzi καὶ τοῦ Halicore Dugong

στῶν ὁμοιογενειῶν τῆς τάξεως ταύτης, ὅπως καταδείξω, ὅτι εἰς οὐδεμίαν τούτων ὑπάγεται τὸ ἡμέτερον *Ithyrhynchotherium*, ἀλλὰ τοὐναντίον παρουσιάζει τοιαῦτα γνωρίσματα, ὥστε νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως νέας τετάρτης ὁμοιογενείας ὑπὸ τὸ ὄνομα *Ithyrhynchontheridae*.

[Ἕπεται συνέχεια].

εἰσὶ νωθρά, βραδύνοα καὶ ἀμβλύνοα ὄντα. Τὰ λέγουσιν εἰρηνικὰ καὶ ἄκακα ἢ ἀθῷα θέλοντες διὰ τῶν ἐπιθέτων τούτων νὰ εἴπωσιν ὅτι ταῦτα οὐδὲν ἄλλο κάμνουσιν εἰμὴ νὰ τρώγωσι καὶ ν' ἀναπαύονται. Δὲν εἶνε δὲ οὔτε δειλὰ οὔτε τολμηρά, ζῶσιν ἐν εἰρήνῃ μετὰ τῶν ἄλλων ζώων, καὶ δὲν ἐνδιαφέρονται δι' οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ διὰ τὴν τροφήν των. Ἕκαστον ζεῦγος (ἄρρεν καὶ θῆλυ) ἐκδηλοῦσι μεγάλην ἀφοσίωσιν μεπόνον ἐκρεύγουσιν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν των δάκρυα. Αἱ φωναὶ τῶν σειρηνοειδῶν εἰσὶν ἀσθενεῖς καὶ πνιγηρὰ στεναγμοὶ καὶ μόνον κατὰ τὴν ἀναπνοὴν προσαποκτῶσι αὐταὶ ἰσχυρὸν φρυαγμόν. Οὐχὶ δὲ μόνον εὐχαρίστως ὑποφέρουσι τὴν ἐν ζωολογικοῖς κήποις αἰχμαλωσίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς ὑψηλὸν βαθμὸν ἐξημεροῦνται.

Τὸ κρέας, τὸ λίπος, τὸ δέρμα καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν εἰσὶν ἡ αἰτία τῆς ἀπιστεύ-

ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ

ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ ΣΤΡΑΤΙΑ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΣ

Αἱ ὀβίδες συνέτριβον τοὺς λίθους τοῦ τείχους καὶ ἀνετάρασσον τὸ ὕδωρ τῶν τάφρων. Τηλεβόλον τοποθετημένον ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων, ὀλίγον τι πρὸς ἀριστερὰν τῆς πύλης, ἀπήντα εἰς τὰς πρωσσικὰς κανονοστοιχίας μετὰ ταχύτητος καὶ ἀκριβείας τοιαύτης, ὥστε ἐφείλκυσε μετ' ὀλίγον τὴν προσοχὴν τοῦ ἐχθροῦ. Χάλαζα βλημάτων πεσοῦσα κατέστησεν ἀνικάνους τινὰς τῶν πυροβολητῶν. Σκοπὸς τοῦ ἐχθροῦ ἦτο νὰ κατασιγάσῃ τὸ πῦρ μας. Τοῦτο ἐπέτυχον μετ' ὀλίγον, οὐχὶ ἐξ ἰδίου κατερρώματος, ἀλλὰ διότι τὸ ἀτυχὲς πυροβόλον ἐσίγησεν ἐλλείψει πολεμοφοδίων. Εἰς τῶν πυροβολητῶν ὅστις ἦτο ὄρθιος ἐπέταξε μετὰ λύσσης τὴν καθαριστήριον ψήκτραν του· ἕτερος ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας, ἄλλοι δὲ ἀπεμακρύνθησαν βραδέως, ἐνῷ κατ' αὐτῶν ἐρρίπτοντο αἱ ἐχθρικαὶ ὀβίδες.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνίσου ταύτης πάλης, ἔμενον διαρκῶς βαδίζων ἄνω καὶ κάτω ἐπὶ τῆς κινητῆς γεφύρας. Τὰς ὀβίδας καὶ τὰς σφαίρας τῶν πυροβόλων ἤρχισαν νὰ συνοδεύωσιν ἤδη καὶ αἱ σφαῖραι τῶν ὅπλων, αἵτινες ἐπλατύνοντο κτυπῶσαι τοὺς τοίχους ἢ ἐσύριζον πίπτουσαι ἐπὶ τῶν σιδηρῶν παραπετασμάτων τῆς γεφύρας, ὁ κρότος των δὲ μοὶ ἠρέθιζε τὰ νεῦρα. Ὁ συνάδελφός μου καὶ ἐγὼ ἐμένομεν ὡς φρουροὶ εἰς τὸ ἄκρον τῆς ταφρου, ὡς ζῶντα σημεῖα σκοποῦ βολῆς ἐπὶ τῶν ὁποίων οἱ Βαυροὶ, κύριοι γενόμενοι τοῦ σταθμοῦ ἐδοκίμαζον τὴν ἱκανότητά των καὶ πρὸς ἐπιτυχίαν κατέβαλον πᾶσαν προσπάθειαν. Μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἡ μεγάλη ταχύτης των περὶ τὸ βάλλειν μᾶς ἐπροφύλαξεν· ἀλλὰ τίς μᾶς ἠγγυᾶτο ὅτι τῶν σκοπευτῶν τις δὲν ἠδύνατο νὰ κανονίσῃ ἀκριβέστερον τὸ βλῆμα του καὶ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ καθ' οὗ πάντες ἔβαλλον; Δὲν ἀντηλλάξαμεν οὔτε μίαν λέξιν, οἱ ὀφθαλμοί μας ὡμίλουν ἀνθ' ἡμῶν. Δὶς ἢ τρὶς χώματα ἀνετινάχθησαν ἐκ σφαιρῶν αἵτινες κατέπεσον ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τῆς τάφρου, ἐνῷ αἱ σφαῖραι ἐπαναστρέψασαι ἔφθασαν μέχρι τῶν ποδῶν μου· ὁ ὑπολογαγὸς μας διέταξε νὰ εἰσέλθωμεν ὑπὸ τὸν θόλον τῆς κατεβιβασμένης ἔτι γεφύρας, ὅστις ἔφθανε μεχρι τῶν προμαχώνων. Στεναγμὸς ἀνακουφίσεως ἐξῆλθε τοῦ στήθους μου

Μετὰ τοῦτο ἐζήτησε τριάκοντα ἄνδρας ρψοκινδύνους, ὅπως καταλάβῃ τὰς ἐπάλξεις τὰς πέραν τῆς κινητῆς γεφύρας κειμένας. Τὴν ὁδὸν δι' ἧς κατ' ἀνάγκην θὰ διήρχοντο οἱ ἄνδρες οὗτοι ἐσάρωνον κατὰ λέξιν αἱ ὀβίδες καὶ τὰ διάφορα βλήματα. Πεντήκοντα ζουάβοι προσῆλθον· οἱ τριάκοντα πρῶτοι ἐπροχώρησαν μὲ βῆμα ταχύ. Ἠναγκασμένος νὰ μένω ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας μου ὑπὸ τὸν θόλον, τοὺς εἶδον ἀπερχομένους. Ἡ καρδία μου συνεθλίβετο· ἐνόμιζον ὅτι οὐδεὶς τούτων ἠδύνατο νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν καταιγίδα ἐκείνην τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ μολύβδου· ἐν τούτοις κατώρθωσαν τρέχοντες νὰ φθάσωσιν εἰς τὰς ἐπάλξεις. Δύο ἢ τρεῖς ἐφονεύθησαν, ἑνῷ ἕτερος ἐψυχορραγεῖ ἐντὸς τῆς τάφρου. Μόλις ἐγκατεστάθησαν εἰς τὴν θέσιν των καὶ ἤρχισαν ἀνταλασσοντες σφαῖρας μετὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ἐπυροβόλουν καὶ ἄνωθεν τῶν προμαχώνων, ὅπου ἦσαν παρατεταγμένοι λόχοι τινὲς ἐθνοφρουρῶν, δυστυχῶς ὅμως ἐν τῇ σπουδῇ πάντα τὰ βλήματα δὲν ἔφθανον μέχρι τῶν Πρώσσων. Τινὰ τούτων ἔφθανον εἰς τὰς ἐπάλξεις· εἷς ζουάβος βληθεὶς μεταξὺ τῶν δύο ὤμων ἔπεσε νεκρός. Τὸν διαρκῆ τῶν πυροβολισμῶν κρότον διέκοπτε πρὸς στιγμὴν ὁ βρόμος τῶν κανονίων. Ὁ λοχαγὸς διέταξε νὰ σκλπίσουν τὴν ὀπισθοχώρησιν. Ἔδει νὰ διέλθωσιν ἐκ νέου τὴν κινητὴν γέφυραν, ὅπου ἔπιπτε χάλαζα διαφόρων βλημάτων. Ὑπεράνθρωπος προσπάθεια κατεβλήθη ὑπὸ τῶν ἐθελοντῶν, οἵτινες μετὰ τόσης ἀνδρείας ἐξεπλήρωσαν τὸ καθῆκον των, ἀλλὰ τὴν ἐπιτυχίαν των ταύτην ἐπλήρωσαν πολὺ ἀκριβά. Εἶδον φονευμένους καὶ ἄλλους τρεῖς· οἱ ἐναπολειφθέντες εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν θόλον· ὁ λαρυγξ μου εἶχε ξηρανθῆ ἐκ τῆς συγκινήσεως.

Ἦλθε καὶ ἡ ἰδική μου σειρά. Εἰς διαταγὴν τοῦ ὑπολοχαγοῦ δοθεῖσαν εὐθὺς ὡς οἱ τελευταῖοι ζουάβοι διῆλθον τὴν γέφυραν, ἐρρίφθην μετὰ πέντε ἢ ἕξ συναδέλφων μου ἐπὶ τῶν ἀλύσεων τῆς γεφύρας· ὅπως ἀνασύρωμεν αὐτήν. Οἱ Πρώσσοι, τοὺς ὁποίους οὐδὲν ἀνεχαίτιζεν, ἐπροχώρησαν πρὸς τὸ μέρος μας καλύπτοντες ἡμᾶς διὰ διαβολικοῦ πυρός, τὸ ὁποῖον μὲ ἀπετύφλου. Περὶ τὴν ὁμάδα αὐτὴν τῶν ἀνδρῶν, ἥτις κατεγίνετο μὲ ὅλας της τὰς δυνάμεις νὰ λύσῃ τὴν συνοχὴν τῶν ἀλύσεων, αἱ σφαῖραι, κτυπῶσαι ἐπὶ τῶν τοίχων, διέγραφον κύκλον. Ὀκτὼ ἢ δέκα παρ' ὀλίγον νὰ μοῦ διαπεράσωσι τὸ σῶμα.

Αἱ σφαῖραι, εὑρίσκουσαι ἀντίστασιν ἐπὶ τοῦ λίθου ἢ τοῦ σιδήρου, ἐπανέστρεφον, συρίζουσαι, ἀποτελοῦσαι ἕνα κρότον διαρκῆ καὶ οὐχὶ πολλοὺς μεμονωμένους. Ἐστενοχωρούμην διὰ τὸ βάρος τῆς γεφύρας καὶ τοι κατέβαλλον πᾶσας τὰς δυνάμεις μου, καὶ διὰ τὴν βραδύτητα ὅπως ἀποχωρισθῶσιν ἀλλήλων οἱ κρίκοι τῶν ἀλύσεων· ἐν τούτοις ἡ ἐργασία αὕτη ἤτις μοὶ ἐφάνη ἀτελείωτος δὲν διήρκεσε πλέον τῶν δεκαπέντε δευτερολέπτων. Ἀνετινάχθην ὁπόταν αἱ σφαῖραι διέτρησαν τὸ βαρὺ προφυλακτήριον διὰ τοῦ ὁποίου ἀπεφράσσετο ὁ θόλος, εὐτυχῶς δὲν ἔπαθον οὔτε ἀμυχήν, οὔτε τις τῶν συναδέλφων μου ἐπληγώθη. — Τυχερὶ ἤμεθα! —ἐψιθύρισεν ὑπαξιωματικός τις, ἀπομασσων τὸ μέτωπόν του.

Εἷς τῶν παραστατῶν μου μὲ ἐκτύπησεν ἐπὶ τοῦ ὤμου καὶ μὲ προσεκάλεσε νὰ τὸν ἀκολουθήσω ἐπὶ τῶν προμαχώνων. — Βλέπεις ὅτι δὲν ἔχομεν τί νὰ κάνωμεν ἐδῶ· ἐκεῖ ἐπάνω θὰ τὰ ἴδωμεν ὅλα· θὰ εἶνε νόστιμον θέαμα.

Ἠτελευταία αὕτη παρατήρησις μὲ ἔκαμε νὰ ἀποφασίσω. Ἐκεῖ ἐπάνω αἱ ἐκδιαλειμματων πίπτουσαι σφαῖραι ἐστενοχώρουν τοὺς ἄνδρας, ἀλλ' ἠδύνατό τις νὰ τὰς ἀποφύγῃ.

Ἐξηπλώθην κατὰ γῆς, ἤναψα σιγαρον καὶ ἐπρόσεχον εἰς ὅλας τὰς σκηνάς, αἵτινες ἐξελίσσοντο ἐνώπιόν μου. Νέφη καπνοῦ ἀνήρχοντο εἰς τὸν ὁρίζοντα· ἀγροτικαὶ ἐπαύλεις ἐκαίοντο· ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀγρῶν διέκρινέ τις μελανὰς γραμμὰς κυμαινομένας. Ἐδῶ καὶ ἐκεῖ στρατιῶται μεμονωμένοι ἔτρεχον. Μελαναὶ μᾶζαι ἐπροχώρουν μακρόθεν ἐρχόμεναι. — Εἶνε τὸ πεζικόν, μοὶ εἶπεν ὁ σύντροφός μου, φαίνεται ὅτι δὲν ἐφονεύθησαν πολλοί. — Διέκοψε τὴν ὁμιλίαν του καὶ μοὶ ἐζήτησεν ὀλίγον καπνόν· ἐκτείνας δὲ κατόπιν τὴν χεῖρα του πρός τι χωρίον. — Αὐτὴ ἡ σκόνη ποῦ βλέπεις εἶνε οὐλάνοι... Ὅσους καὶ ἂν φονεύσῃς τίποτε δὲν κάνεις... ξαναγεννῶνται.

Ἐπὶ τῶν προμαχώνων ἐνόμιζον ὅτι εὑρισκόμην εἰς τὸ θέατρον· ἀλλὰ τὰ στρατιωτικὰ δράματα τὰ ὁποῖα εἶχον ἴδει εἰς αὐτὸ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ παρεβληθῶσι πρὸς τὰς φοβερὰς σκηνάς, αἵτινες ἐξελίσσοντο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου· τὰ εἰς τοὺς ἀγροὺς κατακείμενα πτώματα ἦσαν ἀμέτρητα. Κάτι τι τὸ ὁποῖον συνέβαινε πρὸς τὸ ἀριστερὸν μέρος μὲ ἠναγκασε νὰ ἠμιεγερθῶ. Ἐπὶ ὑροπεδίου κειμένου ἄνωθεν τοῦ Σεδὰν καὶ ἀντικρὺ τῆς Βελγικῆς σύνταγμα θωρακοφόρων ἐξετέλει ἐπέλασιν. Οἱ θώρακες ἀπήστραπτον ἐκ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, ὠμοίαζον πρὸς ἀστραπὰς διασχιζούσας τὸν ὁρίζοντα· τὰ ξίφη ἔλαμπον ἐν τῷ μέσῳ τῶν κρανῶν. Ἡ ὁρμὴ τοῦ σώματος τούτου ἐφέρετο κατὰ τοῦ Βαυαρικοῦ στρατοῦ· κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην αἱ πρωσσικαὶ πυροβολαρχίαι ἀντελήφθησαν τὸν σκοπὸν τῶν θωρακοφόρων μας. Αἱ ὀβίδες των ἀντὶ νὰ διευθύνωνται κατὰ τῶν προμαχώνων ἤρχισαν μετὰ φοβεροῦ πατάγου νὰ πίπτωσιν ἐπὶ τοῦ ὑροπεδίου. Εἶδον τὰς τάξεις τοῦ συντάγματος ἀραιουμένας καὶ ὕπους πίπτοντας. Ἡ καρδία μου ἔπαλλε μέχρι διαρρήξεως. Ἐνίοτε τὸ μέγεθος τῆς συγκινήσεως δὲν εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐλπίδα ἢ τὸν φόβον· ἐν τούτοις ἐν τῷ μέσῳ τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου θορύβου, ἀπέναντι τῆς μυρμηκιᾶς ἐκείνης τῶν ἀνδρῶν τῶν βαδιζόντων ἐντὸς τοῦ αἵματος, ἡ συγκίνησίς μου ἦτο ἀνωτέρα ἢ ὅσον ἠδυνάμην νὰ ὑποθέσω.

Καθ' ἅπασαν τὴν πρωΐαν, οἱ ἐντὸς τοῦ Σεδὰν ἐνόμιζον ἢ ἤλπιζον ὅτι εἴμεθα νικηταί. Τινὲς μαλιστα τῶν ἀξιωματικῶν προσεπάθησαν νὰ ἀνυψώσωσι τὸ ἠθικὸν τῶν στρατιωτῶν διὰ φανταστικῶν ἀφηγήσεων.

—Θάρρος, παιδιά μου, ἔλεγον, ὁ Βαζαὶν πλησιάζει!

Φεῦ! δὲν ἦτο ὁ Βαζαίν, ἀλλὰ νέος Βλύχερος μὲ ἑκατὸν χιλιάδας ἀκόμη ἀνδρῶν. Περὶ τὴν μεσημβρίαν, μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν διεδόθη, ὅτι ὁ πρωσσικὸς στρατὸς ἐνισχυθεὶς σπουδαίως διὰ νέων στρατευμάτων, ἔλαβεν ἐπιθετικὴν στάσιν, ὅτι δὲ οἱ ἡμέτεροι, ἀποκαμόντες ἐκ τῆς ἀνίσου πάλης, ὠπισθοχώρουν. Τὴν δευτέραν ὥραν μετὰ μεσημβρίαν ἤρχισεν ὁ διασκορπισμὸς τῶν ἀνδρῶν· ἐκ τῆς κρυφῆς τῶν προμαχώνων, ὅπου εὑρισκόμην μετὰ τοῦ λοιποῦ ἀποσπάσματος τῶν ζουάβων, ἐγενόμην μάρτυς τῆς ὑποχωρήσεως, ἥτις κατ' ὀλίγον μετεβλήθη εἰς ἄτακτον φυγήν. Τὰ συντάγματα τὰ ὁποῖα ἔβλεπον μακρὰν ἔμενον ἀναποράστα.

Εἰς τὰς τάξεις των ἐπῆλθε συμφορμός· οὐδεμία ὑπῆρχεν εὐκοσμία. Τὰ διάφορα βλήματα ἐπέφερον ῥήγματα εἰς τὸ πλῆθος ἐκεῖνο. Τὰ ταγματα διεσκορπίζοντο ἢ ἀπεσυντίθεντο. Ἐν τούτοις δὲν ἔπαυσα πυροβολῶν. Ἐβάλλομεν κατὰ θέλησιν φειδόμενοι τῶν φυσιγγίων μας. Ἡ ὀργή μου μετεβάλλετο εἰς λύσσαν ὁπόταν ἔβλεπον τοὺς Πρώσσους προβάλλοντας παντοχόθεν. Ἐρονεύοντο τινές, ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς των βαθμηδὸν ηὔξανεν. Εἰς τοιαύτας στιγμὰς παράξενοι ἰδέαι διέρχονται τοῦ πνευματός μας. Ἐνθυμήθην τὸ κυνήγιον τῶν λαγωῶν, τὸ ὁποῖον ἔκαμον κατὰ τὸ φθινόπωρον εἰς Βάδην, ἐνῷ ἐπλήρουν καὶ ἐκένου τὸ σασεπώ μου μὲ τὴν νωχέλειαν ἀποκαμόντος κυνηγοῦ. Ἠσθανόμην ἄρατον τότε ἡδονήν· οὐδέποτε διῆλθε τοῦ νοός μου, ὅτι τοὺς τουφεκισμοὺς τοὺς ὁποίους ἔρριπτον κατὰ τῶν ἀθώων ἐκείνων ζώων, θὰ διηὐθυνον σήμερον ὁμοίως κατὰ ἀνθρώπων,

Ἔβλεπον τοὺς παραστάτας μου ἀνεγείροντας εἰς ἑκάστην βολὴν τὴν κεφαλήν, ὅπως ἴδωσιν ἐὰν ἡ σφαῖρά των ἔφερεν ἀποτέλεσμα. Ἐνίοτε ὁ γέλως των ἐδείκνυε τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα, ἐνῷ ὕβρις ἐκφεύγουσα τοῦ στόματος ἐμαρτύρει τὴν ἀποτυχίαν. Δυστυχεῖς πληγωμένοι ἐσύροντο κατὰ μῆκος τῶν φρακτῶν, ὅπως ἀνεύρωσιν ἄσυλον.

Στρατιῶται ἔπιπτον βαρεῖς ὡς ὄγκοι, προτείνοντες τοὺς βραχίονας, ἄλλοι πρὶν καταπέσωσιν ἔκαμνον περιστροφικὴν κίνησιν, ἐνῷ ἕτεροι ἔκαμνον ὀθματισμοὺς τινὰς πηδηκτεὶ ὡς καταδιωκόμεναι δορκάδες, πίπτοντες δὲ ἐπάλαιον κυλιόμενοι ἐπὶ τῆς χλόης μὲ τὸν θάνατον.

[Ἕπεται συνέχεια].

ΠΡΟΦΗΤΕΙΩΝ ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τὸ καλὸν ππῦ σᾶς θέλομεν, ὦ πλούσιοι καὶ ἀβροδίαιτοι, οἱ ὁποῖοι ἔχοντες ἄφθονα τὰ μέσα σμνειθίζετε εὐθὺς ὡς παρελθῇ ἡ ἐποχὴ τχῦ χειμῶνος νὰ μεταβαίνηται εἰς Παρισίους καὶ νὰ ζῆτε ἐν τῷ μέσῳ τῶν τῶν τέρψεων κωὶ τῶν ἀπολαύσεων τῆς μεγαλοπόλεως, τὸ καλὸν ὁποῦ σᾶς θέλομεν, ἐπαναλαμβάνομεν, ἐφέτος νὰ μὴ ὑπάγητε διόλου!

Ὄχι διότι ἔπαυσαν οἱ Παρίσιοι ἀπὸ τοῦ νὰ εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν πόλις τῶν διασκεδάσεων, ὄχι διότι τὴν ἐπαπειλεῖ ἐπιδημία τις ἢ στάσις ἀναρχική. Μία παλαιὰ προφητεία προσφάτως ἀνακαλληφθεῖσα προμηνύει τὴν ὁλοσχερῆ καταστροφὴν τῆς πόλεως τῶν Παρισίων κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1896.

Ὁ κακὸς προφήτης ἐλέγετο Φίλιππος Ὀλιβάριος μοναχὸς ἐν τῇ μονῇ Γιτώ, χρονολογεῖται δὲ ἡ πρόρρησις ἀπὸ τοῦ 1544, ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

« Ἐν ἔτει 1886 οἱ Παρίσιοι θὰ ἐξαφανισθοῦνκαὶ δὲν θὰ ἀναφανοῦν πλέον· πολλὰ κακὰ καὶ οὐδὲν καλὸν θὰ συμβῇ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν· πολλαὶ μεγάλαι πόλεις θὰ καταστραφοῦν διὰ τοῦ πυρός.»

Τώρα πῶς θὰ συμβῇ ἡ ἐξαφάνισις τῆς ἀπεράντου πόλεως ἡ προφητεία δὲν λέγει· ἀλλ' ἀδιάφορον ὁ ὅλεθρος παργογέλεται ρητῶς. Ἂν ἐπαληθεύσῃ λοιπόν, ὃ μὴ γένοιτο, χάνομεν τοὺς Παρισίους μαζὶ μὲ τὰς διασκεδάσεις των, μὲ τὰ παναμαϊκά των, μὲ τὰς ἐρημερίδας των, μὲ τοὺς συρμούς των καὶ μὲ τοὺς φίλους, οἱ ὁποῖοι ἐνθυμοῦνται κᾶπου πᾶπου καὶ τοὺς Ἕλληνας ἡμᾶς διὰ νὰ μᾶς ἀποστείνουν μεριὰ γαλατικὰ φιλοφρονήματα, ὅπως τελευταῖον ὁ κ. Κλεμανστύ...

Ἀλλ' ὅμως οὐ ἐχθροὶ τῶν Παρισίων ὀλίγον καιρὸν ἔχουν νὰ χαροῦν διὰ τὴν καναστροφὴν των, διότι αὕτη ἔσται ὁ πρόδρομος γενικωτέρας καταστροφῆς. Κατὰ τὸν οὐτόν πάντοτε προφήτην Ὀλιβάριον, ἡ στντέλεια σύμπαντος τοῦ κόσμου θὰ ἐπέλθῃ κατὰ τὸ ἔτος 1899.

Ἄρα τὸ τέλος ἐγγίζει, γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε.

Εὐτυχῶς ὑπάρχει μία ἄλλη προφητεία, ἥτις δίδει εἰς τὸ ἀνθρώπιεον γένος μεγαλειτέραν προθεσμίαν. Εἷς γερμανὸς ἱερεὺς καὶ θεολόγος προλέγει ὅτι τὸ τέλος τοῦ κόσμου θὰ ἐπέλθῃ ὡρισμένως τὴν 23 Ἀπριλίου (ε. ν.) τοῦ 1908. Πρόκειται περὶ διαφορᾶς ἐννέα μόνον ἐτῶν, ὡς βλέπετε· ἀλλ' εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις ἐννέα ἔτη εἶνε κᾶτι τι.

Πρὸ τούτου ὅμως ἔχουν νὰ συμβῶσι πολλὰ καὶ διάφορα καὶ σημαντικὰ γεγονότα, πάντοτε κατὰ τὸν γερμανὸν θεολόγον. Ἐν πρώτοις κατὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος 1897 θὰ ἐκραγῇ μέγας καὶ δεινὸς πόλεμος. Ἔπειτα θ' ἀναφανῇ εἷς νέος Ναπολέων, ὅστις (ἀκούσατε, ἀκούσατε!) θ' ἀναγορευθῇ βασιλεὺς τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν καὶ τῆς Συρίας!.. (Ποῦ νὰ εἶνε ταχα κρυμμένος αὐτὸς ὁ μέλλων ἡγεμών μας;). Τὸ 1904 θὰ συμβῇ σεισμὸς τρομερὸς (Ζακύνθιοι καὶ Λοκροὶ εἰς προσευχήν! φρονήσατε νὰ κατασκευάσητε ἀντισεισμικὰς οἰκίας). Τέλος μετὰ ἔτη τέσσαρα, τὴν 12 Μαρτίου 1908 ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 3 μετὰ μεσημβρίαν —βλέπετε τί ἀκρίβεια εἰς τοὺς προσδιορισμούς!— θ' ἀναρπαγῶσιν εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἐν νεφέλαις, ὡς ὁ Ἐνὼχ καὶ ὁ Ἠλίας 144,000 ἐκλεκτοὶ ἐκ τῶν κατοίκων τῆς γῆς, οἵτινες δὲν θ' ἀποθάνωσιν. Οἱ λοιποὶ βροτοὶ θὰ ἐξολεθρευθοῦν τὴν 23 Ἀπριλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες δίκαιοι νὰ εὑρεθοῦν μόνον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἐκ τόσων ἑκατομμυρίων ἐξ ὧν θ' ἀποτελεῖται τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἐν ἔτει 1908, δὲν εἶνε πολλοὶ βέβαια. Ἀλλὰ πάλιν εἶνε τόσω πονηραὶ αὐταὶ αἱ ἡμέραι ὁποῦ διατρέχομεν, ὥστε πρέπει νὰ εἴμεθα εὐχαριστημένοι.

Ἀλλὰ προφῆται δὲν εἶνε μόνοι οἱ μοναχοὶ καὶ οἱ θεολόγοι· καὶ οἱ ἐπιστήμονες ἔχουν τὸ προφητικὸν χάρισμα καὶ αἱ προφητεῖαι αὐτῶν πρίωει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νὰ λαμβάνωνται ὑπὸ σπουδαιοτέραν ἐποψιν. Τοιαύτη τις εἶνε ἡ προφητεία ἢ μᾶλλον ἡ θεωρία ἑνὸς Ἄγγλου, τοῦ κ. Σκοῦλιγκ. Κατ' αὐτὸν ὁ κατὰ τὸ δυνατὸν τελειότερον ἐξηκριβωμένος ἀριθμὸς τῶν κατοίκων τῆς γῆς ἀνέρχεται εἰς 1,480,000,000, ὁ ὁλικὸς δὲ κατοικήσιμος χῶρος τῆς ὑδρογείου σφαίρας ἀνέρχεται εἰς 52,315,000 τετραγωνικὰ μίλλια. Ἀλλ' ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς αὐξάνει κατ' ἔτος κατ' ἀναλογίαν 5 τοῖς %, οὕτως ὥστε μετὰ πάροδον ἐτῶν θὰ πολλαπλασιασθῇ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε εἰς ἕνα ἕκαστον κάτοικον ν' ἀναλογῇ τὸ $^1/_{25}$ τοῦ σήμερον ἀναλογοῦντος εἰς αὐτὸν χώραν. Τοιουτοτρόπως ὁ πληθυσμὸς τοῦ ἀθρωπίνου γένους μετὰ 284 ἔτη θὰ ἀνέρχηται εἰς 6 περίπου δισεκατομμύρια. Τὰ προϊόντα τῆς γῆς δὲν θὰ ἐξαρκοῦν πλέον πρὸς διατροφὴν τοῦ τεραστίου τούτου πλήθους καὶ ἐὰν δὲν εὑρεθῇ ἕως τότε κανὲν φάρμακον θανματουργὸν ἀντικαθιστῶν τὴν τροφήν, τετέλεσται! ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῆς οἰκουμένης θ' ἀποθάνουν τῆς πείνης, ἀφοῦ καταφαγωθοῦν ἀνάμεσόν των ὡς Κανίβαλοι.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ σοφὸς ἐπιστήμων δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς του τὴν αὔξησιν τῶν ἐπιδημιῶν, τοὺς καταστρεπτιλοὺς πολέμους, τὴν πληθὺν τῶν ἰατρῶν καὶ τόσα ἄλλα τὰ ὁποῖα ἡ θεία Πρόνοιαι ἐδημιούργησε διὴ νὰ τηρεῖται ἡ ἰσορροπία εἰς τὸν πληθυσμὸν τῆς γῆς. Ἀλλὰ περὶ τούτου ἂς σκεφθοῦν καὶ ἂς φροντίσουν οἱ ἀπόγονοί μας.

ΔΡ. ΠΟΔΥΠΡΑΓΜΩΝ

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ

Σήμερον εἶνε ἡ κατανυκτικὴ ἑορτὴ τῶν Κεκοιμημένων. Ἡ ἐκκλησία εὔχεται ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων καὶ πάντες συρρέουν εἰς τὸν τόμον ἔνθα ἀναπαύονται οἱ προαπελθόντες φίλτατοι διὰ νὰ εὐχηθῶσιν ὑπὲρ τῆς ἀναπαύσεώς των. Ἐπικαίρως λοιπὸν δημοσιεύομεν τὴν ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι καλλιτεχνικὴν εἰκόνα, παριστῶσαν δύο πτωχὰ ὀρφανὰ κοράσια θεώμενα μετὰ θλίψεως τὸν τάφον τῆς προσφιλοῦς μητρός των.

Ἐν ἑτέρᾳ σελίδι παρατίθεμεν τὴν εἰκόνα τοῦ ἐγκρίτου πολιτευτοῦ Ἀνδρέου Αὐγερινοῦ, ἀποβιώσαντος κατ' αὐτὰς ἐν ἡλικίᾳ 76 ἐτῶν. Ὁ Αὐγερινὸς ὑπῆρξε μορφὴ ἐκ τῶν μᾶλλον γνωστῶν καὶ διακεκριμένων τῆς κοινωνίας μας, πολιτευόμενος ἀρχαῖος ἀνελθὼν εἰς τὰ ὕπατα τῶν ἀξιωμάτων, διατελέσας πολλάκις ὑπουργὸς καὶ ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ἀγαθός, ἀξιοπρεπὴς καὶ ἀκέραιος τὸν χαρακτῆρα καταλιπὼν μνήμην συμπαθῆ εἰς πάντας τοὺς γνωρίσαντας αὐτὸν καὶ ἐκτιμήσαντας τὰς ἀρετάς του.

1. Ἴδε φυλλάδια 11 12 καὶ 13.

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΤΡΙΤΟΣ

ΔΡΑΜΑ

ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΔΥΟ

[Συνέχεια].

Κάκια.—Γιὰ ἕνα ἄνδρα «τοῦ ἑαυτοῦ του Θεὸ» τίποτε δὲν εἶνε ἀδύνατο .... Θά σου πῶ ὅλη τὴν ἀλήθεια...! Ἀπόψε δὲν ἐκοιμήθηκα ἐξ αἰτίας σου—τὸ πιστεύεις! (Ἐγείρεται) Ἔκαμα πολὺ κακὰ χθὲς νὰ σᾶφήσω νὰ μου πῇς.... Δὲν θέλω νὰ σοῦ το κρύψω. Ἐξ ἀρχῆς ὁ τρόπος μου ἦτον τρυφερός. Σ' ἀγαποῦσα. Σ' ἀγαποῦσα ὅπως σᾶγαπᾷ ὁ Ἄλκης, ὅπως μιὰ τίμια γυναῖκα εἰμπορεῖ νὰγαπᾷ ἕνα φίλο τοῦ σπιτιοῦ της. Συνεννοούμεθα λαμπρὰ ὡς φίλοι...

Κρίτων.— Ὡς φίλοι!;

Κάκια.—Ναί, ὡς φίλοι. Μοῦ ἄρεσε ὁ χαρακτήρ σου, μοῦ ἄρεσε ἡ συντροφιά σου Ἐταιριάζαμε λαμπρά... Τί ἐμμορφα ποῦ θὰ ἐπερνούσαμε, ἂν ἤσουν φρονιμώτερος! Ἐσὺ μπορεῖ νὰ μᾶγάπησες ἀλλοιώτικα. Ἔστω. Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μᾶγαπᾷ ὅπως θέλει. Φθάνει νὰ το ἔχῃ κρυμμένο βαθειά.

Κρίτων.— Ἂν μπορῇ...

Κάκια.—Ὤ,εἶχε πολὺ τὸ γοῦστό της αὐτὴ ἡ τρυφερὰ φιλία ποῦ μας συνέδεε! Θὰ ἤμεθα τόσον εὐτυχισμένοι καὶ οἱ τρεῖς! Ἀλλὰ τὴν κατέστρεψες τὴν Εὐτυχία αὐτὴ μὲ τὰ ἴδια σου τὰ χέρια, χωρὶς κ' ἐσὺ νὰ ἠξεύρῃς τί ἐλπίζεις καὶ τί ζητεῖς.

Κρίτων.—Τίποτα! δὲν ἐλπίζω τίποτα .. δὲν ζητῶ τίποτα... Μόνον νὰ σᾶγαπῶ.

Κάκια.—Ὄχι· τόρα οὔτε αὐτὸ δὲν ἐπιτρέπεται πλέον. Δὲν εἰμπορῶ, δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ εἶμαι πλέον ἡ ἴδια μαζύ σου. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποῦ εἶχες τὴν τόλμη, τὴν ἀνοησία, τὴν ἀτυχία — ὅ,τι θέλῃς,— νὰ μοῦ το πῇς, ἐγὼ δὲν εἶχα νὰ κάμω τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ ἐκλέξω μεταξύ σοῦ καὶ Ἐκείνου. (Τῷ δεικνύει τὴν θέσιν τοῦ Ἄλκη πρὸ τῆς τραπέζης του.) Ὤ, πόσον θὰ ἤσουν εὐτυχής! Πρέπει νὰ σᾶγαποῦσα μιὰ φορὰ πολὺ-πολύ, διὰ νὰ μή σε ἀποβάλω ἀμέσως, διὰ νὰ διστάσω, διὰ νὰ παλαίσω, διὰ νὰ μαρτυρήσω μίαν νύκτα καὶ μίαν ἡμέραν!

Κρίτων.— (Συνάπτων τὰς χεῖρας.) Ὤ, Κάκια, σοῦ εἶπα...

Κάκια.—(Διακόπτουσα.) Ναί, μοῦ τὰ εἶπες ὅλα. Μοῦ εἶπες ὅτι δὲν ζηλεύεις τὸν Ἄλκη, ὅτι τὸν ἀγαπᾷς, ὅτι γι' αὐτὸ ὁ ἔρως σου εἶνε ὀλιγαρκής, ὅτι δὲν θέλεις παρὰ νὰ με βλέπῃς ὅπως μ' ἔβλεπες. Γιατί τότε νὰ μοῦ το πῇς; Ὅλ' αὐτὰ εἶνε προσχήματα καὶ ψεύδη. (Ἐξημμένη.) Αὔριον θὰ ζηλεύῃς, αὔριον θὰ μισῇς, αὔριον ὁ ἐγωϊσμός τοῦ ἔρωτος θὰ ἐξυπνήσῃ μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν καὶ θὰ ζητήσῃ τὴν εὐτυχίαν του μὲ τὴν δυστυχίαν Ἐκείνου.

Κρίτων.—Ὄχι, ὄχι, ποτέ!

Κάκια. — Μὴν πλανᾶσαι. Δὲν ἠξεύρεις ἀκόμη τὸν... ἑαυτόν σου. Ἀλλὰ ἰδοὺ ἐγὼ ποῦ σε σώζω ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἔγκλημα. Ἐκλέγω Ἐκεῖνον καὶ ὄχι σέ. Ἀγαπῶ τὸν ἄνδρα μου καὶ του μένω πιστή. Μέσος ὅρος ἐδῶ δὲν χωρεῖ.

Κρίτων.— (Μᾶλλον καθ' ἑαυτόν.) Ἕως χθὲς ἀκόμη ἐχωροῦσε.

Κάκια.—Ὄχι! Δὲν εἰμπορῶ νὰ ξεύρω τὸ μυστικό σου καὶ νὰ σε βλέπω καὶ νὰ σε ἀκούω. Ἕως ἐδῶ ἦταν! Φύγε, λησμόνησέ με καὶ ζῆσε εὐτυχής. Τὸ αἴσθημα ποῦ ἔτρεφα γιὰ σὲ εἶνε ἀρκετὸν μόλις νὰ με κάμῃ νὰ σου συγχωρήσω τὴν τόλμην. Ἀλλὰ τίποτε περισσότερο. Μακρυά μου! Ἀνήκω εἰς ἄλλον! (Ἀπομακρύνεται, ἔρχεται πλησίον τῆς ἕδρας τοῦ Ἄλκη, πρὸ τῆς τραπέζης, καὶ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἐρεισινώτου της.) —(Σιγή)—

Κρίτων —(Πλησιάζων.) Ὄχι, δὲν μου μιλεῖς μὲ τὴν καρδιά σου, Κακια! Μία σκέψις σὲ μιὰ στιγμὴ δὲν εἶνε ἱκανὴ νὰ σκορπίσῃ ὅσο αἴσθημα συνεσώρευσε σιγὰ-σιγὰ ὁ καιρός. Κάκια, ἀπατᾷς ἐμέ, ἀπατᾷς ἴσως καὶ τὸν ἑαυτό σου.

Κάκια. — Σοῦ λέγω τὴν ἀλήθεια μὲ τὴν καρδιά μου. (Χωρὶς νὰ τον κυττάζῃ)

Κρίτων. — Ὀρκίζεσαι ὅτι δὲν μᾶγαπᾷς;

Κάκια.— Ὀρκίζομα ὅτι... ἀγαπῶ τὸν ἄνδρα μου.

Κρίτων. — Καὶ μόνον χάριν αὐτοῦ, χάριν τοῦ καθήκοντος προσπαθεῖς νὰ καταπνίξῃς ὅ,τι αἰσθάνεσαι.

Κάκια.— Δὲν αἰσθάνομαι τίποτε.

Κρίτων.—Ὄχι, Κάκια, μοῦ το κρύπτεις. (Μειδιᾷ μὲ πικρίαν.) Ἂν δὲν ἠσθάνεσο, δὲν θὰ ἐφοβεῖσο τόσον ἐμέ, δὲν θὰ ἐφοβεῖσο τὸν ἑαυτόν σου. Ξένος ἐγὼ δὲν σου εἶμαι, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ σου εἶμαι. Καὶ μόνον μὲ τὸ δικαίωμα ποῦ σου δίδει τὸ αἴσθημα αὐτό, μοῦ ζητεῖς σήμερα μίαν θυσίαν. Τὸ δέχομαι. Θὰ τὴν κάμω. Ὁ ἔρως θὰ μου δώσῃ τὴν δύναμιν νὰ ὑποφέρω. Ἀλλ' ὑπὸ ἕνα ὅρον.

Κάκια.—Δηλαδή;

Κρίτων —Νά. Θέλω νὰ μου πῇς ὅτι μᾶγαπᾷς. Πέ μου ὅτι τὸ καθῆκον μᾶς το ἐπιβάλλει καὶ φεύγω. Πέ μου ὅτι θὰ παλαίσῃς καὶ σὺ εἰς τὸ ἑξῆς, ὅτι θὰ ὑποφέρῃς καὶ σύ, καὶ δὲν θὰ με ἰδῇς πλέον ἐμπρός σου. Εἰς τὴν ἐξορία μου θέλω νὰ ἔχω αὐτὴν τὴν παρηγορίαν. Θέλω νὰ ξεύρω ὅτι καὶ σὺ μὲ ἀγάπησες! Θέλω νὰ συλλογίζωμαι πῶς δὲν ἀπατήθηκα ὅταν ἐνόμισα ὅτι βρῆκα μιὰ ψυχὴ σὰν τὴ δική μου καὶ πῶς ὅ,τι ὠνειρεύθηκα γι' αὐτήν, τὸ ὠνειρεύθηκε κ' ἐκείνη γιὰ μένα. Μή μου ἀρνηθῇς αὐτὴν τὴν τελευταία χάρι! (Πλησιάζει περισσότερον.) Κάκια, σ' ἀγαπῶ! Πέ μου ὅτι μᾶγαπᾷς καὶ σὺ καὶ... φεύγω.

Κάκια.—(Χωρὶς νὰ τον κυττάζῃ.) Ὄχι! —Εἰς τί θὰ σου ἐχρησίμευε!...

Κρίτων.—Φεύγω γιὰ πάντα. Πέ μου τὴν ἀλήθεια, Κάκια. Εἶνε ἡ ζωή μου ὅ,τι σοῦ ζητῶ.

Κάκια.—Ζῆσε.

Κρίτων.—Δὲν μᾶγαπᾷς;

Κάκια.—Ὄχι.

Κρίτων.—Τὸ ὁρκίζεσαι;

Κάκια.—Δὲν σᾶγαπῶ!

Κρίτων.—(Στρέφει τὸ πρόσωπον ὡς διὰ νὰ κρύψῃ τὴν συγκίνησίν του.) Ὤ! πάει... πέταξε τὸ ὄνειρό μου.... (Συνερχόμενος.) Καλά... νὰ φύγω...θὰ φύγω... φεύγω... (Λαμβάνων τὸν πῖλόν του, ἀφίνει τὰ χειρόκτιά του.) Χαίρετε. Σᾶς ζητῶ συγγνώμην διὰ τὴν κακὴν νύκτα καὶ ἡμέραν ποῦ ἐπεράσατε ἐξ αἰτίας μου.

Κάκια.—Σὲ συγχωρῶ.

Κρίτων. — Εὐχαριστῶ. Εἰς τὸ ἑξῆς δὲν θὰ ἔχω ἀφορμὴν νὰ ταράξω τὴν εὐτυχίαν σας. Καὶ πάλιν χαίρετε.

Κάκια— (Τῷ νεύει διὰ τῆς κεφαλῆς εἰς χαιρετισμὸν καὶ φεύγοντα τὸν παρακολουθεῖ διὰ βλέμματος περιαλγοῦς.) Κρίτων!

Κρίτων.—(Παρὰ τὴν θύραν,στρεφόμενος.) Κυρία.

Κάκια. — Θὰ ἔρχεσαι ὅμως νὰ μας βλέπῃς, ὅπως ἤρχεσο, δὲν εἶν' ἔτσι;

Κρίτων.— Ὄχι, κυρία, δὲν θὰ ἔρχωμαι.

Κάκια.—Νὰ ἔρχεσαι... ὅταν εἶνε ἐδῶ καὶ ὁ Ἄλκης νὰ ἔρχεσαι. Ὁ Ἄλκης θὰ ἐλυπεῖτο πολὺ ἂν ἔχανε τὴ συντροφιά σου. Ἔπειτα ἠμποροῦσε καὶ νὰ σε παρεξηγήσῃ...

Κρίτων —Τί με μέλει τόρα πειά. Ἐγὼ σᾶς ἀγαποῦσα. ἐγὼ γιὰ σᾶς ἐρχόμουν Ἀφ' οὗ ἐσπαράχθη τόσῳ ἡ καρδιά μου ἐμένα, ἔ, ἀς λυπηθῇ κ' ἐκεῖνος λιγάκι. Τόσῳ φροντίζετε νὰ μὴν ἀνησυχήσῃ κἂν ἐκεῖνος, τὴν ὥρα ποῦ θανατόνετε ἐμέ, τοῦ ὁποίου τὸ μόνον ἔγκλημα εἶνε ὅτι πολὺ σᾶς ἠγάπησα!

Κάκια.— (Ἀφίνουσα τὸ ἐρεισίνωτον τῆς ἕδρας καὶ προχωροῦσα.) Ὄχι, Κρίτων, νὰ ἔρχεσαι. Σὲ παρακαλῶ.

Κρίτων.—Χάριν ἐκείνου;

Κάκια — (Διστάζουσα.) Νὰ ἔρχεσαι! (Τὸν ἀτενίζει).

Κρίτων.—(Τὴν ἀτενίζει.) Μήπως θέλετε καὶ σεῖς νὰ με βλέπετε;

Κάκια.—Ὤ θεέ μου, ποῦ εἶνε ἡ δύναμίς μου;... Ναί.

Κρίτων.—(Τρέχει πρὸς αὐτήν), Κάκια, τί εἶπες; (Ῥίπτει τὸν πῖλόν του ἐφ' ἑνὸς καθίσματος.)

Κάκια.—(Πίπτουσα εἰς τὰς ἀγκάλας του μετὰ δακρύων.) Ὤ, Κρίτων, πόσον εἶμαι δυστυχής! (Ἀνταλλάσσουν φιλήματα μακρὰ καὶ παράφορα.)

Κρίτων.—Δυστυχεῖς ὄχι, Κάκια! Εἴμεθα εὐτυχεῖς. Ὅταν ἀγαπᾷ κανεὶς καὶ ἀγαπᾶται...

Κάκια — Ἀλλοίμονό μου! Πῶς νὰ σε χωρισθῶ, ἀφ' οὗ σὲ ἀγαπῶ τόσον;

Κρίτων.— Ἀγάπη μου! ζωή μου!

(Ἀκούεται ὁ κώδων τῆς εἰσόδου. Ἀποσπῶνται τῶν ἀγκαλῶν των ἔντρομοι.)

[Ἕπεται συνέχεια].